

Programová nabídka MFF Strážnice 2023

Srdečně vás zveme na 78. ročník Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2023 a 41. ročník Folklorního festivalu Dětská Strážnice 2023, který se koná ve dnech 22. – 25. června 2023.

Na našich **internetových stránkách** www.festivalstraznice.cz najdete:

- kompletní program festivalu
- informace o jednotlivých pořadech
- seznam účinkujících
- plán areálu festivalu
- aktuality
- v době festivalu bude nově spuštěna aplikace **Právě probíhá**. Uvidíte program nebo více programů, které se konají v danou chvíli.

Na **facebookové stránce** [Festival Strážnice](https://www.facebook.com/festivalstraznice) najdete:

- Pořady festivalu jako jednotlivé události. Návštěvníci si mohou předem naplánovat „svůj“ festival a v průběhu akce budou dostávat přes svůj fb účet zprávu o tom, kdy a kde jaký pořad začíná: https://www.facebook.com/festivalstraznice/events/?ref=page_internal

Programy velkých amfiteátrů v zámeckém parku

pátek 23. června

Mnoho z návštěvníků vyhledává na strážnickém festivalu večerní komponované pořady zasazené do prostředí velkých amfiteátrů v zámeckém parku. Festival otevře **Slavnostní zahájení** (pá 20.00) na amfiteátru Bludník, na kterém přivítáme domácí i zahraniční hosty a oceníme potleskem osobnost, která převezme Cenu Ministerstva kultury za rozvoj tradiční lidové kultury a folkloru za rok 2022.

Na amfiteátru Bludník následuje program **Z pokladnice kulturního dědictví ČR** (pá 20.30). „*Pořad připomene všech osm kulturních statků, které nechala Česká republika zapsat na Reprezentativní seznam UNESCO. Některé jsou naprosto unikátní a byly zapsány pouze na našem území, v jiných případech se jednalo o nominace, na nichž pracovali naši přední experti společně se zahraničními kolegy. Připomeňte si spolu s námi, jak pestrá a bohatá je pokladnice kulturního dědictví naší země.*“ Autoři: Markéta Vašulková a David Pavlíček

Ve stejný čas můžete zavítat na amfiteátr Zahrada na pořad **Když se sejde Hradišťan, Kunovjan a Dolina**, aneb *Tvorba nestorů hradišťského souměstí* (pá 20.30). „*Uherskohradišťsko oplývá mimořádným folklorním kulturním dědictvím, z něhož po desetiletí čerpá řada kolektivů. Propojení mezi tradicí a živou kulturou představuje pro všechna uskupení, která se v dnešním pořadu představí, velkou lásku i důležitý smysl života. Taneční soubor Hradišťan, JP kapela a RabiGabi a.G z Uherského Hradiště, Folklorní soubor Kunovjan a Cimbálová muzika Kunovjan z Uherského Hradiště, Soubor písní a tanců Dolina, Cimbálová muzika Bálešáci*

a mužský sbor Staroměstí mládenci ze Starého Město – každý z nich přináší takový způsob vyjádření, který charakterizuje jeho pohled na symbiózu s lidovou tradicí.“ Autorka: Romana Habartová

Soubory ze zahraničí přivítáme v pořadech **Z krajín za obzorem** v pátek i sobotu večer, vždy o půl jedenácté na amfiteátru Bludník. Představí se soubory z Nizozemí, Maďarska, Slovenska, USA a Jižní Koreje. Autorka: Gabriela Směřičková

Páteční i sobotní noc bude patřit pořadu **Rozmarýn aneb Valašský muzygál** (oba večery na amfiteátru Zahrada, pá 22.30, so 21.00). *„O čem to celé vlastně je? No přece o lásce... Janíček a Hanička. Dva krásní lidé, kteří mají oči jenom pro sebe. Chtějí být spolu šťastni. Jejich lásce ale není přáno. Ovdovělý fojt, ne zcela nejmladší, zato však bohatý, si umane, že bude Hanička jeho ženou...Náš příběh je postaven na textech lidových písní, hudebně je pak nesen starobylými hudebními motivy. Nechte se unášet na emoční houpačce mezi mnohahlasým zpěvem děvčat na valašských pastvinách a nečekanou silou odporu mladé dívky k nechtěnému nápadníkovi. Potěšte svůj zrak bohatstvím valašských krojů a svůj sluch méně známým písňovým dědictvím Valaška.“* autoři Petra Belková, Jiří Gužík, Jan Ryška

sobota 24. června

Na velkých amfiteátrech budou i pořady během dne. V sobotu je to především **Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku**. Dopolodní semifinále (so 9.00), do kterého postupují čtyři desítky chlapců z regionálních soutěží, se skutečně tradičně na amfiteátru Zahrada. Finále si nenechejte ujít na amfiteátru Zámek, letos o půl hodiny dříve (so 16.30): *„K postupujícím z předkola se ve finále přidají vítězové sedmi regionálních kol, aby společně s diváky, muzikanty, dalšími účinkujícími a moderátorem Ladislavem Šimečkem vytvořili strhující atmosféru v amfiteátru Zámek. Prožijte s námi letní odpoledne naplněné pestrostí slavnostních krojů, krásou verbuňkových figur protknutých příjemnými tóny cimbálové muziky doprovázející předzpěv verbuňkových písní v podání mladých tanečníků.“* Autorka: Jarmila Teturová

Amfiteátr Bludník se rozezní i v sobotu po poledni, kdy začne pořad **Zpěváčci** (so 13.00) s vybranými dětskými sólisty letošního ročníku dětských pěveckých soutěží z Čech, Moravy a Slezska. *„Uchovávaní, předávání a rozvoj zpěvu lidových písní se v současné době neobejde bez zapálených a obětavých pedagogů, rodičů a vedoucích souborů, ale i folklorních osobností, které svými výkony a písňovým odkazem mladé zpěvačky motivují. Středobodem je však stále dětský talent, přístupný dobrodružným výletům do folklorní historie vlastního kraje, obce, souboru, či dokonce rodiny. Podpořit tyto vnímavé dětské duše a jejich dospělé inspirátory chce i náš přehlídkový pořad.“* autor Jan Rokyta

Po delší odmlce se v programu objevuje **Domovina**, pořad věnovaný kulturnímu dědictví národnostních menšin žijících na území České republiky (so 18.00). *„Nejmenší západoslovanský národ si udržel svůj jazyk a kulturu po staletí, i když slovanské obyvatelstvo v Lužici nikdy nemělo svoji šlechtu, nezískalo většinu v žádném velkém městě a nevytvořilo vlastní stát. Tím důležitější byly a jsou pro život Lužických Srbů tradice, zvláště silné v katolické oblasti v okolí kláštera Marijina hvězda, známé velikonočními procesími se stovkami zpívajících jezdců – křižerjo.“* autoři Vojtěch Kouba a Jana Šiktancová

Sobotní večer na Bludníku zahájí **Předání Cen České národopisné společnosti** (so 20.00).

(Ne)mizející svět půjdeme prozkoumat večer na amfiteátr Bludník (so 20.30). Regionální pořad vás letos zavede na Hornácko. „Náš pořad věnovaný Hornácku chce představit celou šíři živoucích i zaniklých tradičních projevů, odlišnosti jednotlivých vesnic v kroji i nářečí, pestrost tanců, odlišný přístup hudebních i tanečních kolektivů k původnímu materiálu, mladé sólisty i pěvecké a muzikantské legendy. To vše v rámci vybraných událostí hospodářského a církevního roku.“ Autorka Magdalena Maňáková

Do sobotní noci pak zazní ještě melodie podání souborů Ondráš a Mladina v pořadu **Vivat Libuše Hynková** (so 22.30). „Lidový tanec je zrcadlem lidské duši, projevem touhy, radosti i smutku, lásky i nenávisti, pokory i vzdoru – je v něm celý život a hluboká pravda.“ Libuše Hynková V tomto roce si připomínáme sté výročí narození choreografky, pedagožky a dramaturgyně Libuše Hynkové (1923–2012), která stála při formování folklorního hnutí v poválečném období a zejména při vzniku prvního folklorního profesionálního tělesa v Československu – Československého státního souboru písní a tanců. Autor: Jan Kysučan

neděle 25. června

Amfiteátr Zahrada ožije i v neděli dopoledne hudebním pořadem **Rok na vsi** (ne 10.30). „Pořad Rok na vsi chce slovem a písní oslavit bohatost života lidu na Slovácku, chce ve zkratce připomenout radostné i smutné chvíle, které nacházíme v písňových sbírkách Františka Sušila, Františka Bartoše a Hynka Bíma i v knihách bratři Mrštíků, Augusty Šebestové, Jakuba Vrbase a dalších slováckých autorů.“ Autor: Jaroslav Kovářik

Tance s přáteli (10.30) lákají každoročně ty, kteří se chtějí naučit tance zahraničních hostů.

Pokud se chystáte na festival až v neděli, pak vás zveme na amfiteátr Bludník, kde proběhne repríza regionálního pořadu **(Ne)mizející svět** (více výše).

To nejlepší na konec (ne 15.30), aneb Slavnostní galaprogram na zakončení festivalu, pak programovou nabídku velkých festivalových podií uzavře. „Diváci se mohou těšit na celou řadu atraktivních vystoupení, a proto určitě nebude nouze o bouřlivé ovace. Oficiální závěr pořadu pak bude patřit jako vždy řediteli Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a vlajkonošům.“ Autor: Petr Ryšavý

Dětská Strážnice

Ani letos nebudou chybět pořady Dětské Strážnice chybět. Ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Strážnice jsou připraveny pořady a zábavy pro děti **Zatancuj si s námi** (čt 19.30) a **Hry a řemesla našich dědů** (pá 10.00). Autoři: Marie Flašarová a Roman Zemánek

Na kamarádství a přátelství je letos zaměřen projekt **Tady jsme doma** – Regionální folklor do škol (pá 17.00), jehož cílem je začlenění regionálních tradic lidové kultury do vyučování a prohloubení kulturního vnímání dětí: „Děti navazují přátelství velmi rychle. Kamarád je pro ně ten, který si s nimi hraje, se kterým si zazpívají a taky zatancují. Projevem přátelství je i to, že si spolu vyprávějí, navzájem si pomohou, třeba jen s maličkostí. Ve dvou se lépe pracuje, oslavuje a sdílí všechny radosti i starosti života.“ Autorky: Vladislava Časná, spoluautorka: Alena Schauerová

Pořad dětských folklorních souborů nese letos název **Slunce hřeje, vítr fouká, náš je potok, les i louka** (so 10.30) a tématem je touha dětí být venku a hrát si. „Děti byly vždycky vynalézavé a jejich fantazie neznala

mezí. U vody je fascinovali pozadu lezoucí raci se svými klepety, čápi s dlouhými klapajícími zobáky, skákající a hlasitě kvákající žáby či mrštně se pohybující rybky v potoce. Na pastvě si při dorozumívání na velké vzdálenosti děti pomáhaly halekačkami a při pasení ve vysoké trávě se osvědčily třeba chůdy, ze kterých byl přece jen lepší výhled.“ Autor: Jaroslav Bašta

Součástí Dětské Strážnice je interaktivní program **Dětský dvůr** (so 10.00), letos s podtitulem Od Doroty po Blažeje. „Čeká na vás program tematicky laděný ke každému ročnímu období. Řekneme si říkadla a pranostiky vztahující se k osobnostem svatých, představíme tance a taneční hry z různých národopisných oblastí a také si společně vyrobíme drobné upomínky na každé období.“ Autorky: Kristýna Kubíčková, Magdaléna Voldřichová

Nebude chybět ani projekt **Muzičky**, tvůrčí dílna interpretace lidové hudby pro mládež (so 17.30): „V roce 2019 došlo k inovaci koncepcí projektu a zaměření na hudební tradice konkrétní národopisné oblasti. Na sklonku roku 2022 se dílna s názvem HRAJEME STRÁŽNICKO II uskutečnila podruhé a její výsledek máte možnost zhlédnout v našem pořadu. Více než padesát mladých muzikantů z různých koutů Moravy a Slovenska pod vedením lektorů, CM Danaj a hostů poznávalo regionální specifika strážnické lidové hudby a tance.“ Autorka: Magdalena Múčková

Pořady duchovní a vzdělávací

Mezi specifická festivalová místa patří kostel Nanebevzetí Panny Marie, kam bude přenesen pořad **Kostelní písně ze Znorov** (so 9.00. „Hynkem Bímem zapsané vnorovské duchovní písně mají přímou vazbu na církevní rok. Část z nich nalezneme v kancionálu Jana Josefa Božana Slavíček rájský z roku 1719. Sběratel zapsal (a částečně též natočil na fonograf) písně adventní, vánoční, postní, velikonoční, k oslavě svatých a písně vážící se svým obsahem k událostem v životě křesťana. Náš pořad širšímu publiku alespoň částečně odkryje tuto perlu lidové hudební kultury, prozatím stojící mimo hlavní zájem folklorní veřejnosti. Nahlédneme do repertoáru pevně zakořeněného ve zpěvném a zbožném prostředí slovácké obce Vnorovy.“ Autorka: Magdalena Múčková

V areálu skanzenu zastihnete **Slováckou čítanku**, aneb vybráno ze zlatého fondu regionální kultury (so 11.00) „Jméno dnes již takřka zapomenutého spisovatele Matouše Béni (1861–1944) je spjato především s hornáckým Suchovem, kde tento rodák z Hané jako mladý kantor působil v 80. letech 19. století. Ve Slovácké čítance připomeneme spisovatele Matouše Béňu vybranými úryvky jeho literární tvorby.“ Autoři: Jiří Jilík a Olga Floriánová

I do školy můžete v rámci festivalu zajít. Naše **Folklorní škola** bude o lidovém oděvu na Horňácku (10.00) autorem Petry Hrbáčové a Daniely Procházkové.

Vrátíme se také pro prostředí strážnické synagogy s pořadem **S Vítězslavem Novákem za slovenskou lidovou písní** (so 11.00 a 14.00). „Vítězslav Novák (1870–1949) byl spolu s Josefem Sukem vrcholný představitel Dvořákovy školy a zakladatel české moderní hudby 20. století. Ač milovník folkloru, nebyl na rozdíl od Leoše Janáčka nebo Bély Bartóka a jiných folkloristů systematickým sběratelem lidových písní. K prvnímu poznání hudebního folkloru v jeho přirozených funkcích ve venkovském prostředí se dostal jako šestadvacetiletý ve Velkých Karlovicích na Valašsku. Odtud ho jako vášnivého pěšího turistu a horolezce

vedla cesta přes Slovensko až k Vysokým Tatrám. Cestou poznal mnoho přátel a písní. Několik jich i sám zapsal.“ Autor: Miloš Schnierer

Navštívit můžete také expozici hudebních nástrojů strážnického zámku, zastihnete tam pořad **Folklorní škola: Kulturní dědictví UNESCO** (so 13.00) „*Tento významný dokument nastolil nejen možnosti uchovávání nemateriálního kulturního dědictví z pohledu světového společenství, ale také nastínil celý teoretický koncept, z kterého dnes vycházíme jak v péči o kulturní projevy primárně nemateriální povahy, tak i v úvahách o kultuře, tradicích a jejich smyslu v současné společnosti.*“ Autorka: Martina Pavlicová

Hudební pořad **Za hlasy a zvuky minulosti**, tentokrát s lidovou hudbou a vyprávěním z Hornácka. Můžete se vydat po stopách hornáckých zpěváků, hudců a vypravěčů na historických zvukových záznamech (so 16.00 a ne 9.00). Autor: Michal Škopík.

Z filmového archivu budeme vybírat pro vás, kteří nebudete moci spát v noci z pátku na sobotu. Přesně o půlnoci začne na amfiteátru Zámek promítání celovečerního filmu **Ještě svatba nebyla** z roku 1953 (pá 24.00).

Festivalové kino Tv Noe bude i letos promítat v budově zámku dokumenty s folklorní a kulturní tématikou z produkce televize Noe (so 10.00).

Festivalové pořady ve skanzenu

Nejen festivalová pódia zámeckého parku, ale i přilehlý skanzen ožívá v době festivalu pestrou nabídkou pořadů. Dovede si představit páteční odpoledne ve skanzenu bez pořadu o víně? Ve vinohradnickém areálu bude i letos a nese název **Ve sklepě aj pod viechou** (pá 17.00 a ne 10.00) autorů Františka Hrní a Miloslava Hrdého.

V sobotu v deset dopoledne začíná Dětský dvůr, ale také **Přehlídka tradičních řemesel** (so 10:00), na které se představí výrobci ocenění titulem Nositel tradice lidových řemesel. „*Titul byl poprvé udělen v roce 2001 a v současné době patří mezi jeho držitele sedmdesát čtyři výrobců z Čech, z Moravy a ze Slezska. S některými z nich jste se měli možnost seznámit již v minulých letech, letos své řemeslo představí 22 z nich.*“ zajišťuje Josef Svoboda

Amfiteátr ve skanzenu ožije také v neděli krátce před polednem programem **Rozkvetlé zpívání** (ne 11.30), aneb ženské sbory o květinách, stromech a bylinách „*Lidé byli odjakživa spjatí s přírodou – a jak to vnímáme dnes? Uvědomili jsme si sílu probouzející se přírody po dlouhém zimním období? Stromy vyměnily svůj bílý závoj za rašící pupeny a listy, vzduch je svěží, energie nového života je silnější, omamná vůně květin je všudypřítomná. Jarní období střídá letní. Květy a barvy bylin či stromů se mění, vůně zůstává.*“ Autorky: Markéta Hnilicová a Kateřina Kovaříková

Pořady k tanci, zpěvu, odpočívání i ochutnávání

Také letos se návštěvníkům otevře louka u Platanové aleje. **Zbojníci pod platany** jsou interaktivním pořadem, který nabízí jak klidné místo pro odpočinek, tak plno zábavy, tanečních škol a vtažení do atmosféry

festivalu (so 10.00, ne 10.00). „*Stanete se diváky i účinkujícími. Hry a zajímavé rozhovory Vás pobaví i zaujmou. Tanec a zpěv Vám rozproudí krev v těle. A nemusíte se bát. Jako správní zbojnící, kteří bohatým berou a chudým dávají, Vás obereme jen o 45 minut z každé hodiny Vašeho času, který u nás strávíte.*“
Autoři David Pavlíček a Rudolf Danajovič.

Zatancovat a zazpívat si můžete při **Zábavách a Nocích s hudci** (pá 19.00, so 12.00, ne 10.00) s cimbálovými a dechovými muzikami.

Mezi nejvyhledávanější programy tradičně patří **Slavnostní průvod** (so 15.00), který i letos vyjde od Skalické brány směrem do centra města.

Pro milovníky dechovky i letos zařazujeme **Odpoledne s dechovkou** (ne 14.30) na Ostrůvku. *Letošní program pro všechny příznivce dechové hudby bude věnován koncertu dechové hudby Šohajka z Dolních Bojanovic. Kapela má svůj typický, nezaměnitelný zvuk a široký repertoár zahrnující jak úpravy moravských a českých lidových písní, tak autorské skladby koncertní i taneční.*
Autor: Jiří Štica

Tolik z letošní festivalové nabídky. To nejlepší na konec. Než se ponoříte do festivalového dění, zveme na krátké **Setkání u busty Slávka Volavého**, zakladatele festivalu v pátek v 19. hodin před zámkem.

Festival se koná za podpory Ministerstva kultury

Strážnice, 5. června 2023

www.festivalstraznice.cz